Bijdrage algemene beschouwingen 12 november 2026

Deel 1 Helen

Voorzitter,

We leven in een onrustige tijd en dat raakt ons allemaal. Wat ver weg gebeurt, heeft impact op ons dagelijks leven, maar ook de situatie in ons eigen land geeft een gevoel van onzekerheid over de toekomst.

En tegelijkertijd is het besef dat we het in Nieuwegein eigenlijk best goed hebben. We wonen in een stad met goede voorzieningen, veel verenigingen, een bloeiende economie, veel nieuwe woningen, betrokken inwoners, mantelzorgers en vrijwilligers die dagelijks voor een ander klaarstaan. Natuurlijk zijn er ook uitdagingen. Betaalbaar wonen, bestaanszekerheid, veiligheid en de vraag of iedereen mee kan doen. Laten we daarbij niet vergeten wat er goed gaat en wat ons verbindt. Want juist in onzekere tijden is een sterke lokale gemeenschap van grote waarde. Een gemeenschap waarin we naar elkaar omkijken, verschillen respecteren en verantwoordelijkheid nemen voor elkaar.

En daarmee, voorzitter, komen we bij de vraag die voor ons bij deze begroting centraal staat: wat merken onze inwoners straks van de keuzes die wij maken?

Laten we beginnen met het verbeterde financiële perspectief; daar zijn we blij mee. De begroting laat voor alle vier de jaren een positief saldo zien. Ook waarderen we dat het college scherper is gaan begroten. Dat was ook een wens van het CDA; minder risicomijdend, minder geld overhevelen naar het volgende jaar, en minder geld overhouden.

Daarnaast heeft het CDA de afgelopen jaren aandacht gevraagd voor de balans tussen ambities en uitvoering. Een doel of actie opnemen in de begroting betekent ook de intentie om het te halen of uit te voeren. Een resultaat van 80% is mooi maar betekent dus ook dat we 20% niet uitvoeren, en dat is eigenlijk al jaren zo. Aan de ene kant hebben we veel waardering voor wat allemaal gerealiseerd wordt, en aan de andere kant willen we graag de ambitie zien om het elk jaar toch iets beter te doen. We willen van die 80% af en horen graag van het college of zij deze ambitie deelt en hoe ze dat wil bereiken.

Voorzitter, Nieuwegein groeit, en dat is nodig. Maar bij iedere woningbouwontwikkeling moeten we de vraag blijven stellen: voor wie bouwen we? Voor de jongere die hier is opgegroeid maar geen betaalbare woning vindt? Voor het gezin dat meer ruimte nodig heeft? Voor de senior die graag in de vertrouwde wijk wil blijven, en een passende, toegankelijke woning zoekt? Het CDA kijkt daarom verder dan alleen naar het aantal woningen. We willen bouwen voor doorstroming. Als een senior verhuist naar een passende woning, kan een gezinswoning vrijkomen. En als dat gezin verhuist, ontstaat mogelijk weer ruimte voor een starter. Zo kan één nieuwe woning meerdere verhuisbewegingen op gang brengen. Doorstroming is volgens het planbureau van de leefomgeving, het ministerie van VRO en het economisch instituut voor de bouw, één van de belangrijkste factoren die bij gaat dragen aan het oplossen van de woningcrisis.

Wij willen daarom dat bij de uitwerking van woningbouwplannen zichtbaar wordt welke doelgroepen we bereiken en hoe de plannen bijdragen aan doorstroming. Is het college bereid om dat bij nieuwe

woningbouwplannen expliciet inzichtelijk te maken en de raad daarover te informeren in een jaarlijkse update?

Dan afval voorzitter; een doorn in het oog voor veel inwoners. Een schone stad is een belangrijk CDA-speerpunt. Afval naast containers, zwerfvuil en grofvuil op straat doen afbreuk aan de leefbaarheid en gevoel van veiligheid. En het zijn niet alleen Nieuwegeinse inwoners die het afval op straat dumpen. Mensen komen gewoon met de auto aanrijden van waar dan ook, gooien hun troep naast de containers en rijden weer weg. Daarom steunen we de maatregelen in deze begroting: de aanpak van bijplaatsingen, betere communicatie bij inzamelplekken, een nieuw Grondstoffeninzamelplan en het onderzoek naar periodiek gratis ophalen van grofvuil.

Maar de samenhang en het echt doorpakken is minstens zo belangrijk. Wat ons betreft wordt dit een echte aanval op afval: afval goed kunnen aanbieden, meldingen snel en duidelijk opvolgen, overlast stevig aanpakken, handhaven op hotspots en hergebruik stimuleren. Ons doel is dat Nieuwegeiners in 2027 daadwerkelijk merken dat het in hun eigen straat en buurt schoner is.

Kan het college aangeven hoe de verschillende maatregelen in 2027 samenkomen in een herkenbare aanpak van afvaloverlast, hoe ook de eigen verantwoordelijkheid van inwoners gestimuleerd wordt, en op welke wijze zichtbaar wordt welke resultaten in de wijken worden bereikt?

Voorzitter, we hebben nog een aantal onderwerpen die we graag voor het voetlicht brengen. Die betreffen met name het sociaal domein en daar zal mijn fractiegenoot het woord over voeren.

Daarmee sluit ik mijn deel van onze bijdrage in de eerste termijn af.

Deel 2 Sevim

Voorzitter, zoals aangekondigd zal ik met name iets zeggen over het sociaal domein.

Het CDA vindt het belangrijk dat we een stad zijn waar iedereen mee kan doen, en die ook letterlijk toegankelijk is voor iedereen. Voor wie een rolstoel of rollator gebruikt of slecht ter been is, kunnen een hoge stoep, een obstakel of een ontbrekend rustpunt het verschil maken tussen zelfstandig op pad kunnen en thuisblijven.

In het coalitieakkoord hebben we afgesproken knelpunten in kaart te brengen, prioriteiten te stellen en concrete verbeteringen uit te voeren. Tijdens de AvdS heeft de wethouder aangegeven met ervaringsdeskundigen op pad te gaan. Dat vinden we een mooie eerste stap.

Het CDA zou graag zien dat we in 2027 ook de volgende stappen gaan zetten: van het herkennen van knelpunten naar concrete verbeteringen. Daarom vragen we van het college een heldere toezegging: kan er na de inventarisatie van de belangrijkste knelpunten, in 2027 een concreet uitvoeringsplan aan de raad worden aangeboden?

Meedoen in de samenleving betekent niet alleen iets voor de toegankelijkheid maar ook gelijkwaardig behandeld worden. We zijn daar helder over: discriminatie accepteren we niet. Dat geldt ook voor de manier

waarop de gemeente zelf werkt. Ongelijke behandeling kan onbedoeld ontstaan, door aannames, werkprocessen of het gebruik van gegevens.

Daarom dient het CDA, samen met LV/VSP, PRO, D66, CU …… de motie ‘Wie voor Nieuwegein werkt, moet discriminatie herkennen’ in. We hebben het dan over discriminatie in de breedste zin van het woord. Hiermee willen we ervoor zorgen dat huidige en toekomstige medewerkers van de gemeente die beleid ontwikkelen, besluiten voorbereiden, nemen of uitvoeren, of rechtstreeks contact hebben met inwoners, leren hoe zij discriminatie en ongelijke behandeling in hun eigen werk kunnen herkennen en voorkomen. Dit willen we doen door middel van een instrument ontwikkelt door medewerkers van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Die hebben de kennis, kunde en ervaring om de wensen van de gemeente rondom dit onderwerp goed in te vullen. Het is vooral een investering in goed ambtelijk vakmanschap en een betrouwbare, inclusieve dienstverlening.

Voorzitter; we maken een sprongetje naar de sport. Nieuwegein heeft al veel geïnvesteerd in sportvoorzieningen, en daar mogen we trots op zijn. Tegelijkertijd groeit onze stad en neemt de druk op verenigingen toe. Alleen al bij SV Parkhout staan zo’n 200 kinderen op de wachtlijst. Aangezien zij zelfs een stop op de wachtlijst hebben ingevoerd zal het werkelijke aantal kinderen hoger zijn. Onze ambitie vanuit het coalitieakkoord dat alle inwoners gebruik kunnen maken van sportvoorzieningen kunnen we hiermee niet waarmaken. Niet kunnen sporten beïnvloed ook de ontwikkeling het welzijn en gezondheid van onze kinderen.

Dit vraagt om een gezamenlijke, zorgvuldige oplossing. Bestaande velden moeten goed worden benut, maar we moeten ook bereid zijn te onderzoeken welke andere oplossingen ervoor gaan zorgen dat alle kinderen kunnen voetballen. Daarom dienen wij samen met PRO, CU en de VVD de motie ‘Kinderen door wachtlijsten bij sportverenigingen buitenspel’ in. We vragen het college de mogelijke oplossingen en kosten voor SV Parkhout in kaart te brengen en vóór het zomerreces van 2027 met een voorstel naar de raad te komen. Ook willen we, ihkv de groei van Nieuwegein naar 70.000 inwoners, zicht op de toekomstige capaciteitsbehoefte van alle sportverenigingen. Want kinderen horen op het sportveld, niet op een wachtlijst.

Tot slot

Voorzitter, het CDA kijkt met vertrouwen naar het aankomend jaar. We herkennen veel van onze gezamenlijke ambities in de begroting. De volgende opdracht is om ze ook merkbaar te maken: in passende woningen, schonere straten, toegankelijke routes, gelijke behandeling en sportmogelijkheden voor al onze inwoners.

We zullen daar constructief aan bijdragen, met waardering voor wat goed gaat en ambities voor de toekomst. Want Nieuwegein is pas echt sterk voor elkaar als iedereen de kans krijgt om mee te doen.

Dank u wel, voorzitter.